

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
Протокол від 20.06.2023 № 9

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ від 20.06.2023 № 63

Освітня програма
Будищенського закладу загальної середньої освіти
I-III ступенів
Будищенської сільської ради Черкаської області
на 2023 -2024 навчальний рік

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальні положення освітньої програми.
2. Призначення ЗЗСО та засоби його реалізації.
3. Цілі та задачі освітнього процесу ЗЗСО.
4. Очікувані результати навчання.
5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти у закладі.
6. Навчальні плани та їх обґрунтування.
7. Особливості організації освітнього процесу.
8. Форми організації освітнього процесу.
9. Показники реалізації освітньої програми.
10. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.
11. Структура навчального року.
12. Контингент здобувачів освіти.
13. Додатки.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма Будищенського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Будищенської сільської ради Черкаської області розроблена відповідно до нормативно-правових документів, які регламентують діяльність закладу освіти:

- Конституція України (ст.53);
- Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р.№988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- лист МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021);
- лист МОН України №1/9-322 від 18.05.2018 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у ЗНЗ в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей»;
- наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 року №2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти»;

державні стандарти освіти:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2013 № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (зі змінами);

типові освітні програми:

- Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»;

- Наказ МОН України від від 19.02.2021 року №235 «Про затвердження Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (для 5-6 класів);
- Наказ МОН України від 20. 04.2018 № 405 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (для 7-9 класів);
- Наказ МОН України від 20. 04.2018 № 408 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464) (для 10-11 класів).
- Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затверджено постановою Кабінетів Міністрів України від 15.09.2022 № 957 (зі змінами, внесеними постановою КМУ 26.04.2022 №483);
- Концепція розвитку інклюзивної освіти, затверджена наказом Міністерства освіти та науки України від 01.10.2010 № 912 п. 12 та п. 14 та відповідно Постанови Кабінету Міністрів №88 від 14 лютого 2017;
- Статуту Будищенського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Будищенської сільської ради Черкаської області.

Освітня програма включає навчальні плани на 2023-2024 навчальний рік, освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти, перелік програмного забезпечення, визначає орієнтовну структуру навчального року.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки вивчення окремих предметів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання учнів;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які працюватимуть за цією освітньою програмою.

Освітня програма є наскрізною, розроблена відповідно до рівнів здобуття освіти.

Освітня програма спрямована на:

- формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- виховання свідомого ставлення до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення завдань формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;

- виховання громадянськості, толерантності, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

II. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ТА ЗАСОБИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Призначення Будищенського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Будищенської сільської ради Черкаської області полягає у наданні якісної повної загальної середньої освіти.

Головною метою діяльності закладу є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з довкіллям, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, компетентної, відповідальної за своє життя, тобто формування випускника, людини нової сучасної генерації; засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх навчальних програм.

Досягнення мети, призначення закладу загальної середньої освіти, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;

- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, вміння знаходити інформацію та здобувати знання впродовж життя, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Головними завданнями закладу є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання толерантного ставлення до оточення, поваги до державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості здобувача освіти, його здібностей і обдарвань, наукового світогляду;
- реалізація права особи на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності;
- виховання патріотизму, поваги до державної мови та державних символів України, дбайливого ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, нематеріальної культурної спадщини українського народу, усвідомленого обов'язку захищати у разі потреби суверенітет і територіальну цілісність України;
- виконання вимог Державних стандартів початкової і базової середньої освіти;
- виявлення та розвиток здібностей та обдарвань особистості, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування компетентностей, визначених державними стандартами;
- створення безпечного освітнього середовища з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб;
- формування поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимості до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства (булінг (цькування)), а також до дискримінації за будь-якою ознакою;

- виховання і формування відповідальних та чесних громадян України, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, навколишнього середовища, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- формування культури та навичок здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- формування і розвиток громадянської культури та культури демократії, почуттів доброти, милосердя, толерантності, турботи, справедливості, шанобливого ставлення до сім'ї, відповідальності за свої дії;
- усвідомлення потреби в дотриманні Конституції та законів України, академічної доброчесності, нетерпимості до їх порушення та проявів корупції;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.
- забезпечення єдності навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти шляхом поєднання зусиль усіх учасників освітнього процесу.

У той же час заклад має у своєму розпорядженні **додаткові засоби** реалізації свого призначення, а саме:

- Уведення в навчальний план предметів і факультативів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- Надання здобувачам освіти можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- Оригінальна організація освітньої діяльності, інтеграція навчальної та поза навчальної діяльності;
- Надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Заклад загальної середньої освіти несе **відповідальність** перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами (якщо такі є);
- дотримання фінансової дисципліни.

ІІІ. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітньої програми обумовлені «моделлю випускника», призначенням і місцем закладу освіти в освітньому просторі територіальної громади, району, області:

- Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової та повної загальної середньої освіти на рівні вимог державного стандарту;
- Гарантувати наступність програм усіх рівнів;
- Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- Формувати позитивну мотивацію до освітньої діяльності;
- Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне, соціальне здоров'я учасників освітнього процесу;
- Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного і якісного проходження курсової підготовки;
- Проведення асистентів та сертифікації педагогів;
- Цілеспрямоване вдосконалення матеріально-технічної бази закладу.

IV. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Очікувані результати навчання здобувачів освіти складено на основі Державних стандартів початкової, базової та середньої освіти. Вони є життєво важливими вміннями і навичками, які вчитель розвиває інструментами своєї галузі.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

Очікуваними результатами навчання за освітніми галузями є формування ключових компетентностей, наскрізних умінь, предметних компетентностей, навичок і вмінь у відповідності до державних стандартів, типових освітніх програм, навчальних програм.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Такі ключові компетентності як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна

та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної</p>

		<p>мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за</p>

	цифрова компетентність	алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького

		змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення:</p>

		<p>усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	---

V. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ У ЗАКЛАДІ

Початкова освіта здобувається, як правило, із шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Діти, яким на 1 вересня поточного року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального році. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобутті початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, що їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на перше вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Випускники основної школи отримують свідоцтво про базову загальну середню освіту та можуть бути переведені до наступного класу загальноосвітнього закладу або продовжити здобувати повну загальну середню освіту в інших закладах, в т.ч. професійних.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за рекомендаціями ІРЦ та за інших умов.

VI. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ТА ЇХ ОБҐРУНТУВАННЯ

Навчальні плани на 2023-2024 навчальний рік є частиною освітньої програми закладу, розроблені:

- для учнів 1-2-х класів відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженої наказом від 08.10.2019 № 1272 (у редакції наказу МОН від 12.08.2022 № 743-22);
- для учнів 3-4-х класів відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженої наказом від 08.10.2019 № 1273 (у редакції наказу МОН від 12.08.2022 № 743-22);
- для учнів 5, 6 класу відповідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом від 19.02.2021 № 235;
- для учнів 7-9-х класів відповідно до додатків 1, 8 (Наказ МОН України від 20.04.2018 № 405);
- для 10-11-х класів відповідно до додатків 2,3 (Наказ МОН України № 408 від 20.04.2018 у редакції наказу МОН від 31.03.2020 року № 464).

Навчальні плани відповідають структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти, визначають загальний обсяг навчального навантаження, його розподіл між освітніми галузями; забезпечують рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання.

Навчальні плани відображають загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, а також логічну послідовність їх вивчення, які натеper подані в рамках навчальних планів для кожного ступеня окремо.

Навчальні плани
Будищенського закладу загальної середньої освіти
I-III ступенів
Будищенської сільської ради Черкаської області
на 2023 -2024 навчальний рік
I ступінь
1 – 4 класи (додатки 1, 2)

Навчальні плани Будищенського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Будищенської сільської ради Черкаської області - І ступінь (початкова освіта, 1, 2 клас) - розроблена відповідно до абзацу двадцять четвертого частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», підпункту 2 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (зі змінами), наказу МОН України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» (у редакції наказу МОН від 12.08.2022 № 743-22), наказу МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» (у редакції наказу МОН від 12.08.2022 № 743-22) (Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б.). *Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін* Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3500 годин/навчальний рік:

Для 1-го класу – 805 годин/навчальний рік,

для 2-го класу – 875 годин/навчальний рік,

для 3-го класу – 910 годин/навчальний рік,

для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Детальний розподіл навчального навантаження окреслено у річних навчальних планах І ступеня в додатках № 1, 2.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу. Основною формою організації освітнього процесу є урок. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досягаються при використанні інтерактивних форм і методів навчання – кооперативне навчання, дослідницьких, інформаційних, мистецьких проектів, сюжетно-рольових ігор, інсценізації, моделювання, ситуаційних вправ, корпоративне навчання, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким

на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а й інтегрується у змісті всіх предметів навчального плану.

Освітня програма передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти.

Мовно-літературна освітня галузь реалізується у навчальних предметах «Українська мова», «Іноземна мова».

Математична освітня галузь реалізується у навчальному предметі «Математика».

Розподіл годин між освітніми галузями в рамках інтегрованого предмета **«Я досліджую світ»:**

у першому класі – 7 годин, включаючи: мовно-літературна – 2 години; математична – 1 година; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережна, громадянська та історична – разом 4 години;

у другому класі – 8 годин, включаючи: мовно-літературна – 2 години; математична – 1 година; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережна, громадянська та історична – разом 4 години; інформатика – 1 год.;

у 3 – 4 класах - 7 годин, включаючи: мовно-літературна – 2 години; математична – 1 година; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4 години. Окремо виділено час на вивчення інформатики – 1 година.

У 1, 2, 3 класах із варіативної частини взято одну додаткову годину, яку використано на підсилення предмету математика.

У 4 класі у варіативній частині виокремлено одну додаткову годину, яку вчитель використовує на підсилення окремих предметів (за потребою).

Мистецька освітня галузь реалізується у навчальних предметах музичне мистецтво та образотворче мистецтво.

Фізкультурна освітня галузь реалізується у навчальному предметі «Фізична культура».

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Вимірювання результатів навчання здобувачів освіти відбувається шляхом формувального та підсумкового (тематичного та завершального) оцінювання.

Навчальні плани
Будищенського закладу загальної середньої освіти
I-III ступенів
Будищенської сільської ради Черкаської області
на 2023 -2024 навчальний рік
II ступінь (додатки 3, 4)

Навчальні плани для здобувачів загальної середньої освіти **II ступеня** (базова середня освіта) Будищенського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Будищенської сільської ради Черкаської області розроблені відповідно до абзацу двадцять другого частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», частини другої статті 11 Закону України «Про повну

загальну середню освіту», пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти» (для 5 – 6 кл.); для 7 - 9 класів – відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 405.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 6982,5 годин/навчальний рік:

для 5-го класу – 980 годин/навчальний рік,

для 6-го класу – 1155 годин/навчальний рік,

для 7-го класу – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8-их класів – 1207,5 + 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-го класу – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у річних навчальних планах II ступеня – додатки № 3,4.

Навчальний план для 5 - 6 класів дає цілісне уявлення про зміст і структуру освітнього процесу (5-6 клас - адаптаційний цикл базової середньої освіти), встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Інваріантна складова забезпечує реалізацію освітніх галузей: «Мовно-літературна», «Громадянська та історична», «Мистецька», «Математична», «Природничка», «Технологічна», «Інформатична», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Фізична культура».

Варіативну складову навчального плану визначено, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, запити батьків, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура», «Здоров'я,

безпека та добробут», «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Із варіативної складової взято 0,5 год для вивчення зарубіжної літератури та 0,5 год. – предмету «Культура добросусідства» у 5 класі.

Варіативна частина формувалась, враховуючи запити батьків, учнів та можливості забезпечення максимальної ефективності діяльності педагогічними працівниками.

До варіативної складової введено

курс за вибором:

«STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України, наказ МОН від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОН від 29.09.2021 № 1031)- 5 клас;

факультатив:

«Джура». Навчальна програма гуртка козацько-лицарського гарту, 3 роки навчання. Київ, 2019. Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах комісією із захисту Вітчизни науково-методичної Ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України, протокол № 3 від 20.11.2019 р. - 5, 6 кл.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти (5, 6 клас, адаптаційний цикл базової середньої освіти) розпочинають учні, які досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено Свідоцтвом досягнень.

Педагогами визначені **Модельні** навчальні програми, що використовуються в освітньому процесі. На їх основі розроблено Типові навчальні програми (за потребою).

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Форми організації освітнього процесу (у рамках академічної свободи вчителя) - різні типи уроку (формування компетентностей, розвитку компетентностей, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, корекції основних компетентностей), комбінований урок, екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, навчально-практичні заняття тощо.

Оцінювання навчальних досягнень учнів зорієнтоване на ключові компетентності, наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

В оцінюванні результатів навчальних досягнень учнів 5,6 класу здійснюємо **поточне формувальне оцінювання** (оцінювання для навчання), **проміжне оцінювання** навчання з предметів українська мова, література,

математика, інтегрованих курсів, **підсумкове оцінювання** (семестрове, річне).

Поточне формувальне оцінювання

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання, що, забезпечує наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти.

Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання.

Алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання можна представити у вигляді такої послідовності дій:

1. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей.
2. Створення ефективного зворотного зв'язку.
3. Забезпечення активної участі учнів у процесі пізнання.
4. Ознайомлення учнів із критеріями оцінювання.
5. Забезпечення можливості й уміння учнів аналізувати власну діяльність (рефлексія).
6. Корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку.

Проміжне оцінювання протягом навчального року є частиною формувального оцінювання. про здійснення. Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники закладу освіти залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.

Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованому оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Результати річного оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти **ключові компетентності та наскрізні вміння** й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти доцільно керуватися такими **категоріями критеріїв**:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);

- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання здобувачами освіти **принципів доброчесності**, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, тощо. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання заклад освіти застосовує Орієнтовні вимоги до критеріїв та шкал оцінювання (орієнтовну рамку оцінювання) навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Заклад загальної середньої освіти може здійснювати підсумкове та, у разі застосування, проміжне, оцінювання результатів навчання за рівневою, 12-бальною шкалою оцінювання, визначеною законодавством. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти у першому семестрі 5-го класу (вересень – жовтень орієнтовно) оцінювання результатів навчання учнів необхідно здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від оцінювання за рівневою шкалою до оцінювання за бальною шкалою (із жовтня) при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

7 - 9 класи

Навчальні плани Будищенського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Будищенської сільської ради Черкаської області на 2023-2024 навчальний рік для **7 – 9 класів** (додаток 4) складені відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиці 1, 8).

Введено поглиблене вивчення предметів Українська мова та Українська література у 8 та 9 класах, враховуючи можливості забезпечення

максимальної ефективності освітньої діяльності педагогічними працівниками, запити батьків, здобувачів освіти.

Із варіативної складової взято 1 годину на вивчення англійської мови у 8А класі.

Варіативна частина формувалась, враховуючи запити батьків, учнів та можливості забезпечення максимальної ефективності діяльності педагогічними працівниками.

До варіативної складової введено

факультативи:

Т. Гнаткович, О. Береш-Попович. Сучасна українська літературна мова: морфологія. Програми факультативних курсів та курсів за вибором з української мови й літератури: 5-11 класи/ Т. Гнаткович, О. Калинич, О. Береш-Попович, М. Шкурда, О. Колінченко. – К.: Дивослово, 2020.- 150с.(Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісіями з української мови та літератури Науково - методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (Лист інституту модернізації змісту освіти від 04.07.2019 р. № 22.1/12-Г-551) – 7 кл.

Т. Гнаткович, О. Береш-Попович. Синтаксис простого та простого ускладненого речення Програми факультативних курсів та курсів за вибором з української мови й літератури: 5-11 класи/ Т. Гнаткович, О. Калинич, О. Береш-Попович, М. Шкурда, О. Колінченко. – К.: Дивослово, 2020.- 150с.(Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісіями з української мови та літератури Науково - методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (Лист інституту модернізації змісту освіти від 04.07.2019 р. № 22.1/12-Г-551) – 8 Б кл.

«Джура». Навчальна програма гуртка козацько-лицарського гарту, 3 роки навчання. Київ, 2019. Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах комісією із захисту Вітчизни науково-методичної Ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України, протокол № 3 від 20.11.2019 р. - 7 кл.

Навчальний план для 7 - 9 класів відображає рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, та загальний обсяг навчального навантаження, що подані в рамках навчального плану.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Інваріантна складова забезпечує реалізацію освітніх галузей: «Мови і літератури», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Математика» «Природознавство», «Технології», «Здоров'я і фізична культура».

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки

здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Варіативну складову навчального плану визначено, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, запити батьків, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека» спрямовані на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів і є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. Навчальні програми України з предметів для 7-9 класів затверджені Міністерством освіти і науки України (наказ від 07.06.2017 № 804).

Форми організації освітнього процесу - різні типи уроку (формування компетентностей, розвитку компетентностей, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, корекції основних компетентностей, комбінований урок; екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних

учнів іншими), уроки-включення, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, навчально-практичні заняття тощо.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Навчальні плани
Будищенського закладу загальної середньої освіти
I-III ступенів Будищенської сільської ради Черкаської області
на 2023 -2024 навчальний рік
III ступінь
10, 11 класи

Навчальні плани здобувачів освіти Будищенського закладу загальної середньої освіти **III ступеня** (профільна середня освіта) розроблено на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (таблиці 2, 3) у редакції наказу МОН

України від 28.11.2019 року №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464 «Про внесення змін до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня». Навчальні програми з предметів для 10-11 класів затверджені Міністерством освіти і науки України (наказ від 23.10.2017 №1407) регламентують роботу педагогічного колективу в 10-11 класах на 2022-2023 навчальний рік. Для учнів 10, 11 класів організовано української філології профіль (запити батьків, учнів, педагогів).

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2572,5 годин/навчальний рік:

для 10-го класу – 1260 годин/навчальний рік,

для 11-го класу – 1312,5 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у річному навчальному плані III ступеня - додаток № 5.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру третього рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани для 10, 11 класів містять загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, факультативів. Варіативну складову навчального плану визначено, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Здобувачі освіти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Для учнів 10, 11 класів організовано української філології профіль (запити батьків, учнів, педагогів).

Із вибірково-обов'язкових предметів учні 10 класу вибрали інформатику та мистецтво. Продовжено вивчення інформатики та мистецтва учнями 11 класу.

Із варіативної складової взято по 1 год. на вивчення англійської мови у 10 та 11 класах, по 0,5 год. на вивчення предмету Захист України у 10 та 11 класах.

Варіативна частина формувалась, враховуючи запити батьків, учнів та можливості забезпечення максимальної ефективності діяльності педагогічними працівниками.

До варіативної складової введено

факультативи:

Практикум із синтаксису української мови. Програма факультативного курсу 10-11 кл. С.Л. Глоба. Рекомендовано МОН України. Лист ІМЗО України № 2.1/12 – Г – 776 від 18.10.2016 р. (10, 11 кл.);

Готуємось до ЗНО. Факультатив за програмою курсів за вибором для учнів 10-11 класів ЗНЗ. Апостолова Г.В. Програми факультативних курсів і курсів за вибором. Рекомендовано МОН молоді та спорту України від 29.07.2011 №1/11-6931.Х.: Ранок, 2011 (10, 11 кл.).

VII. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Виходячи із завдань, поступово змінюються підходи до організації освітнього процесу:

- забезпечення свободи педагогічної творчості;
- активність учасників освітнього процесу, орієнтація на інтереси та досвід здобувачів освіти, створення освітнього середовища, яке перетворює процес навчання на яскравий елемент життя;
- практична спрямованість освітньої діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- орієнтація освітнього процесу на інтереси і запити кожного його учасника;
- виховання вільної незалежної особистості;
- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту;
- впровадження самоврядування, яке під свободою і самостійністю передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

Особливого значення в організації освітнього процесу набуває реалізація завдань нової української школи. Її метою бачимо створення нового гуманного співтовариства, подолання інертності мислення, перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Ці завдання реалізуються у спільній діяльності всіх учасників - учителя

й учнів, учителя й батьків, громади, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку кожного.

Педагогіка партнерства. Педагогіка партнерства ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості.

Принципи партнерства:

- взаємоповага;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємопідтримка;
- розподілене лідерство (активна громадянська позиція, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителю необхідно використовувати в своїй роботі не тільки стандартні методи організації освітнього процесу, але в більшій мірі виявляти ініціативу і будувати навчання і виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства можна використовувати розповіді, бесіду, справедливу і незалежну оцінку діяльності, заохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно корисні справи, благодійні акції тощо.

Дитиноцентризм. В основі роботи педагогічного колективу - упровадження особистісно-орієнтованої моделі освіти, заснованої на ідеології дитиноцентризму. Дитиноцентризм розуміється як максимальне наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів.

Інклюзивне навчання

У закладі освіти створено інклюзивні класи для навчання дітей з особливими потребами - 1, 3, 8Б, 9. Забезпечено відповідні умови: доступність будівель і приміщень, використання адекватних форм і методів освітньої діяльності, психолого-педагогічний супровід, співпраця з батьками (особами, які їх замінюють). Організація інклюзивного навчання відповідно Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти навчальних закладах, затвердженого постановою Кабінетів Міністрів України від 15.09.2022 № 957 (зі змінами, внесеними постановою КМУ 26.04.2022 №483), Концепції розвитку інклюзивної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти та науки України від 01.10.2010 № 912 п. 12 та п. 14 та відповідно Постанови Кабінету Міністрів №88 від 14 лютого 2017 включає надання дитині з особливими освітніми потребами психолого-

педагогічної корекційно-розвиткових занять, передбачених комплексною оцінкою ІРЦ, тому практичний психолог, вчитель-логопед, вчитель-дефектолог ведуть заняття «Корекція розвитку», «Розвиток мовлення» тощо. Заняття проводяться в ресурсній кімнаті. Для кожного учня складено індивідуальний навчальний план у відповідності до вимог листа МОН № 1/9-325 від 14.06.2017 року.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до додатку 2 наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за №229/6517, зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012, наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016.

Враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну **тривалість уроків** у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин, у 5 – 11 класах – 45 хвилин.

В умовах дистанційного навчання у період воєнного стану для учнів 1-2 класів - 2 навчальні заняття по 30 хвилин або 3 навчальні заняття по 20 хвилин;
для 3-4 класів - 2 навчальні заняття по 45 хвилин або 3 навчальні заняття по 30 хвилин, або 4 навчальні заняття по 20 хвилин;
для 5-6 класів - 2 навчальні заняття по 45 хвилин або 3 навчальні заняття по 35 хвилин, або 4 навчальні заняття по 25 хвилин;
для 7-9 класів - 2 навчальні заняття по 45 хвилин або 3 навчальні заняття по 40 хвилин, або 4 навчальні заняття по 30 хвилин, або 5 - по 25 хвилин.
для 10-11 класів - 2 навчальні заняття по 45 хвилин або 3 навчальні заняття по 40 хвилин, або 4 навчальні заняття по 30 хвилин, або 5 - по 25 хвилин.

В умовах воєнного стану, для учнів, які здобувають освіту у другу зміну (або перебувають за кордоном), початок занять не пізніше 16.00.

VIII. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до статті 9 закону України «Про освіту» основними формами здобуття освіти є (або можливі): очна (денна), дистанційна та індивідуальна (сімейна, педагогічний патронаж. екстернат).

Основною формою організації освітнього процесу урок. В освітньому процесі використовуємо різні типи уроків:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок, тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, лекції, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-квест, урок-гра, урок-театралізація, урок-семінар, урок-«суд», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, навчально-практичні заняття, дистанційні уроки, ділові ігри тощо.

Дистанційне навчання може бути реалізоване шляхом застосування дистанційної форми як окремої форми здобуття освіти для учнів, які в умовах воєнного стану перебувають за кордоном та для всіх інших з використанням технологій дистанційного навчання.

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари, онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проектну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу, визначені навчальними програмами з окремих предметів (інтегрованих курсів). Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання.

В 2023-2024 н.р. під час воєнного стану може бути організоване дистанційне навчання. За умови відновлення очної форми навчання основними формами організації освітнього процесу є урок.

ІХ. ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Реалізація освітньої програми спрямована на формування компетентностей здобувачів освіти, дотримання діяльнісного та компетентнісного підходів шляхом використання сучасних можливостей організації освітнього процесу.

Всі ці параметри потребують особливої уваги як з боку адміністрації школи, педагогічного колективу, громадськості, так і з боку батьків, які перебувають з нами в партнерських відносинах.

Ефективність реалізації освітньої програми оцінюється через якість виконання навчальних планів та програм, оптимальність календарно-тематичного планування, професійно-діяльнісні якості надавачів освітніх послуг.

Критерії, що містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування освіти:

- професійно-педагогічна компетентність – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню здобувачів освіти, здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів сучасного суспільства;

- соціально-громадянська компетентність – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективної та конструктивної участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

- загальнокультурна компетентність – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;

- мовно-комунікативна компетентність – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії

(відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

- психологічно-фасилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню молодших школярів та їхній індивідуалізації;

- підприємницька компетентність – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;

- інформаційно-цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Х. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1. Оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти здійснюється відповідно до Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання **учнів 1 – 4 класів** закладів загальної середньої освіти (затверджено наказом МОН України від 13.07.2021 №813).

Оцінювання здобувачів початкової освіти здійснюється вербальною оцінкою. В початкових класах застосовується формувальне та підсумкове (тематичне, семестрове та річне оцінювання). Формувальне оцінювання має на меті підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;

- аналізу портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;

- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;

- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;

- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу.

- Результати формуального оцінювання відображаються в оцінних судженнях учителя/учнів/батьків, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. Оцінні судження вчителя мають бути об'єктивними, конкретними, чіткими, лаконічними, доброзичливими, слугувати зразком для

формулювання оцінних суджень учнями. В оцінному судженні відображають прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень, за їх наявності, у досягненні очікуваних результатів навчання відповідно до програмних вимог.

2. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти **5-6 класів** здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 з використанням 12-бальної системи (шкали). Результати навчання позначаються цифрами від 1 до 12, з врахуванням адаптаційного періоду у 5 класі - вербально.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, відповідно до законодавства, є формувальне, поточне (не поурочне) та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Заклади освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

- Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.
- Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.
- Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.
- Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання може здійснюватися у формі оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо). Під час формувального оцінювання важливо формувати в учнів 5 класу вміння здійснювати самооцінювання та взаємооцінювання.

3. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 7 – 11 класів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти здійснюється відповідно до наказу МОН України затвердженого 21.08.2013 № 1222, зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН України від 19.08.2016 № 1009).

4. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку. Добір форм оцінювання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я. При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

XI. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

I семестр – з 1 вересня до 24 грудня 2023 року,

II семестр - з 8 січня до 28 червня 2024 року.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні з 30 жовтня до 05 листопада 2023 року,

зимові - з 25 грудня 2023 року до 07 січня 2024 року,

весняні - з 25 березня до 31 березня 2024 року.

Завершується навчальний рік 28 червня 2024 року.

У зв'язку з воєнним станом, навчальні заняття можуть проводитися дистанційно у п'ятиденний робочий тиждень. Терміни канікул та межі

семестрів можуть регулюватися в залежності від ситуації, в тому числі епідемічної.

XII. МЕРЕЖА ТА КОНТИНГЕНТ УЧНІВ

Класи	1	2	3	4	5А	5Б	6	7	8А	8Б	9	10	11	всього
Кількість учнів, всього	18	25	24	22	13	16	22	22	15	15	20	14	15	241
в тому числі: хлопчиків	8	17	14	13	7	7	13	9	8	7	12	8	5	128
дівчаток	10	8	10	9	6	9	9	13	7	8	8	6	10	113

Директор

Наталія КРУТЬ

XIII. ДОДАТКИ

1. Навчальні плани 1 – 2 класи.
2. Навчальні плани 3 – 4 класи.
3. Навчальні плани 5 - 6 класи.
4. Навчальні плани 7 – 9 класи.
5. Навчальні плани 10 – 11 класи.
6. Перелік програм для вивчення предметів інваріантної складової робочого навчального плану у 2023-2024 навчальному році.
7. Перелік програм для вивчення предметів варіативної складової робочого навчального плану у 2023-2024 навчальному році.

Додаток 1
до наказу від 20.06.2023 № 63

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Будищенського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів
Будищенської сільської ради Черкаської області
на 2023-2024 навчальний рік
I ступінь навчання (1, 2 класи)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
--------------------	------------------------------------

	1	2	Всього
Українська мова	5	5	10
Іноземна мова	2	3	5
Математика	3+1	3+1	6+2
Я досліджую світ*	7	7	14
Інформатика в інтегрованому курсі «Я досліджую світ»	-	1	1
Мистецтво**	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура ***	3	3	6
Усього	20+3	22+3	48
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	-	-	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	48

*Орієнтований розподіл годин між освітніми галузями рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2 год., математична – 1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережна громадянська та історична – разом 4, для 1 класу, 5 – для 2 – 4 класу.

**Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

***Години. Передбачені для фізичної культури, не враховуються під визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Додаток 2
до наказу від 20.06.2023 № 63

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Будищенького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів
Будищенької сільської ради Черкаської області
на 2023-2024 навчальний рік
I ступінь навчання (3 – 4 класи)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі			
	3	4		Всього
Українська мова	5	5		10
Іноземна мова	3	3		6
Математика	4+1	4		8+1
Я досліджую світ*	7	7		14
Інформатика	1	1		2
Мистецтво**	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізична культура ***	3	3		9
Усього	23+3	22+3		
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	-	1		1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23		
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26		52

*Орієнтований розподіл годин між освітніми галузями рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2 год., математична – 1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережна громадянська та історична – разом 4.

**Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

***Години. Передбачені для фізичної культури, не враховуються під визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Додаток 3
до наказу від 20.06.2023 № 63

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Будищеського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів
Будищеської сільської ради Черкаської області
на 2023-2024 навчальний рік
ІІ ступінь навчання (5, 6 класи)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				Всього
		5	6			
Мовно-	Українська мова	4	4			8

літературна	Українська література	2	2			4
	Англійська мова	3,5	3,5			7
	Зарубіжна література	2	2			4
Математична	Математика	5	5			10
	Алгебра	-	-			-
	Геометрія	-	-			-
Природнича	Інтегрований курс «Природничі науки»	2	4			6
	Біологія	-	-			-
	Географія	-	-			-
	Фізика	-	-			-
	Хімія	-	-			-
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1	1			2
	Культура добросусідства	1	1			2
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-			1
	Історія України. Всесвітня історія	-	2			2
	Історія України	-	-			-
	Всесвітня історія	-	-			-
	Основи правознавства	-	-			-
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5			3
Технологічна	Технології	2	2			4
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1			2
	Образотворче мистецтво	1	1			2
Фізична культура	Фізична культура	3	3			6
Разом		27+3	30+3			63
Курси за вибором						
STEM (міжгалузевий інтегрований курс)		1	-			1
Факультативи						
Джура		-	1			1
Гранично допустиме навчальне навант. на учня		28	31			
Всього (без врахування поділу класів на групи)		31	34			65

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Будищенького закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів
Будищенької сільської ради Черкаської області
на 2023-2024 навчальний рік
ІІ ступінь навчання (7, 8, 9 класи)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		7	8А	8Б	9	Всього	
Мови і літератури	Українська мова		2,5	4	4	4	14,5
	Українська література		2	3,5	3,5	3	12
	Англійська мова		3	4	3	3	13
	Зарубіжна література		2	2	2	2	8
Суспільство - знавство	Історія України		1	1,5	1,5	1,5	5,5
	Всесвітня історія		1	1	1	1	4
	Основи правознавств		-	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво		1	-	-	-	1
	Образотворче мистецтво		1	-	-	-	1
	Мистецтво		-	1	1	1	3
Математика	Математика		-	-	-	-	
	Алгебра		2	2	2	2	8
	Геометрія		2	2	2	2	8
Природознавство	Природознавство		-	-	-	-	
	Біологія		2	2	2	2	8
	Географія		2	2	2	1,5	7,5
	Фізика		2	2	2	3	9
	Хімія		1,5	2	2	2	7,5
Технології	Трудове навчання		1	1	1	1	4
	Інформатика		1	2	2	2	7
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я		1	1	1	1	4
	Фізична культура		3	3	3	3	12
Разом			28+3	33+3	32+3	33+3	138
Факультативи							
	Сучасна українська літературна мова		1,5	-	-	-	1,5
	Синтаксис простого та простого ускладненого речення		-	-	1	-	1
	Джура		1	-	-	-	1
	<i>Гранично допустиме навчальне навант. на учня</i>		32	33	33	33	
	Всього (без врахування поділу класів на групи)		30,5+3	33+3	33+3	33+3	141,5

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Будищенського закладу загальної середньої освіти
I-III ступенів Будищенської сільської ради Черкаської області
на 2023-2024 навчальний рік
III ступінь навчання (10-11 класи)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	Української філології профіль	Української філології профіль	
	10	11	Всього
Інваріантна складова			
Українська мова	4	4	8
Іноземна мова	2+1	2+1	4+2
Українська література	4	4	8
Зарубіжна література	1	1	2
Історія України	1,5	1,5	3
Всесвітня історія	1	1	2
Громадянська освіта	2	-	2
Мистецтво	-	2	3
Алгебра і початки аналізу	1,5	1,5	3
Геометрія	1,5	1,5	3
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2,5
Фізика	3	3	6
Астрономія	-	1	1
Хімія	1,5	2	3,5
Інформатика	2	-	-
Технології	-	1	3
Фізична культура	3	3	6
Захист Вітчизни	1,5+0,5	1,5+0,5	3,5
Разом	32,5+3	31,5+3	70
Факультативи			
Практикум з синтаксису української мови	0,5	1,5	2,5
Готуємось до ЗНО	0,5	1,5	2,5
<i>Гранично допустиме навчальне навантаження на учня</i>	33	33	
Всього (без урахування поділу класів на групи)	36,5	37,5	74

**Перелік програм
для вивчення предметів інваріантної складової робочого
навчального плану у 2023-2024 навчальному році**

№ з/п	Клас	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф	Кількість годин	
					за програмою	Фактична
<i>Початкова школа</i>						
1	1	Типові освітні програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОіН України від 08.10.2019р. № 1272		
2	2	Типові освітні програми для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОіН України від 08.10.2019р. № 1272		
3	3	Типові освітні програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОіН України від 08.10.2019р. № 1273		
4	4	Типові освітні програми для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти	Р.Б.Шиян	Наказ МОіН України від 08.10.2019р. № 1273		

№ з/п	Клас	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф (заств. Наказ МОН)	Кількість годин	
					за програмою	Фактично
<i>Базова школа</i>						
1	5-6	Модельна навчальна програма "Інформатика 5-6 класи"	Автори: Завадський І. О., Коршунова О. В.	Наказ МОН України від 12.07.2021 № 795	52	52
2	5-6	Модельна навчальна програма "Мистецтво"	Автори: Масол Л.М., Просіна О.В.	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795	70	70
3	5-6	Модельна навчальна програма "Українська мова. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795	140	140
4	5-6	Модельна навчальна програма "Українська література. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795	70	70
5	5-6	«Культура добросусідства. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Араджионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І., Потапова В.І., Унгурян І.К.	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795	70	17

6	5-6	Модельна навчальна програма " Зарубіжна література 5~6 класи „для закладів загальної середньої освіти "	Автор: Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко- Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021р № 795	56	70
7	5-6	Англійська мова. Модельна навчальна програма “Іноземна мова 5-9 класи” для закладів загальної середньої освіти	Автори: Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795	122	122
8	5-6	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	35	35
9	5-6	Навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Автор Істер О.С.	Наказ МОН України від 12.07.2021 р. №795	175	175
10	5-6	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Авторський колектив Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795	70	70
11	5-6	Модельна навчальна програма «Природничі науки. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Білик Ж.І., Засекіна Т.М., Лашевська Г.А., Яценко В.С.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795)	70	70

12	5-6	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	35	35
13	5-6	Модельна навчальна програма «Фізична культура.5-6 класи » для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С. Коломоєць Г.А. Боляк А.А. та інш.	Наказ МОН України від 12.07.2021 № 795	105	105
14	8-А,Б	Англійська мова Програма 5 - 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти	Програми затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804	140	140
15	7,9	Англійська мова Програма 5 - 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти	Програми затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804	105	105
16	7-9	Зарубіжна література. Оновлена програма для закладів загальної середньої освіти	Автори : О .М Ніколенко К . В . Таранік - Ткачук	Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	70	70
17	7-9	Фізика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Автори: Гудзь В.В., Засекіна ТМ, Пасіхов Ю.Я, Ліскович О.В. та ін.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804	70	70
18	7-9	Географія. Програма для закладів загальної середньої освіти	Автори: Я.Б.Олійник Р.В.Гладковський, Л.М.Даценко, Н.І.Загуба, В.І.Кудирко, Л.О.Кухар, Г.Є.Уварова, На.В.Мучін	2012рік зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804	6-8кл по 70годин 9клас - 52год.	6-8кл по 70годин 9клас - 52год
19	7-9	Біологія Програма для закладів загальної середньої освіти	Автори: І.Ю Костіков, В.В.Курсон, С.О.Малікова,	2012рік зі змінами, затвердженими наказом МОН	70 год	70 год

			А.В.Сиволоб, Н.В.Скрипник, В.І.Соболь	України від 07.06.2017 №804		
20	7-9	<i>Історія України. Всесвітня історія. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів</i>	<i>Авторський колектив Пометун О.І., Атамась О.В., Мудрий М.М.</i>	<i>Наказ МОН України від 07.06.2017 №804</i> Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	70	70
21	7-9	<i>Всесвітня історія. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів</i>	<i>Авторський колектив Пометун О.І., Атамась О.В., Мудрий М.М.</i>	<i>Наказ МОН України від 07.06.2017 №804</i> Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	35	35
22	7	Українська мова. 5 – 9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою .	Авторський колектив: Шелехова Г. Т., Пентилюк М.І., Новосьолова В.І., Гнаткович Т.Д., Таранік-ТкачукК.В., Коржова Н.Б.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	122	122
23	9	<i>Правознавство (практичний курс). Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів</i>	<i>Авторський колектив Ремех Т., Муза О., Євтушенко Р.</i>	<i>Наказ МОН України від 14.07.2016 №826</i> Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	35	35
24	7-9	<i>Математика. 5-9 кл. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів</i>	<i>Авторський колектив М. І. Бурда, Ю. І. Мальований</i>	<i>Наказ МОН України від 07.06.2017 №804</i>	70	70
25	7	Мистецтво. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Гайдамака О.В, Абрамян Т.О., Гараздовська М.Т..	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	35	35
26	7-9	Фізична культура. Навчальна програма з фізичної культури для 5-9-х класів для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив: Тимчик М.В., Алексейчук Є.Ю., Деревянко В.В. та інші	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	105	105
27	7	Українська література. 5 – 9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою.	Авторський колектив: Мовчан Р.В., Івасюк О.М., Кавун Л.І., Таранік-ТкачукК.В., Неживий О.І., Кочерга С.О., Михайлова Н.В.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	70	70
28	8-9	МИСТЕЦТВО 5– 9 класи	Л. Масол, О.	Наказом МОН		

		Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Коваленко, Г. Стотська, Г. Кузьменко	України від 07.06.2017 № 804		
29	7-9	Фізична культура. Навчальна програма з фізичної культури для 5-9-х класів для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив: Тимчик М.В., Алексейчук Є.Ю., Деревянко В.В. та інші	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	105	105
30	7-9	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	В.К. Сидоренко та інші	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	70	70
31	7-9	Хімія 7–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Величко Л.П., Дубовик О.А., Бобкова О.С., Баланенко В.В., Пугач С.В., Рогожнікова О.В.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)	7кл.-51 год. 8кл.-70 год. 9кл.-70 год.	7кл.-51 год. 8кл.-70 год. 9кл.-70 год.
32	7	Інформатика 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив: Завадський І.О., Пасічник О.В., Саражинська Н. А., Богатирьов О.О. та ін.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	35	35
33	8-9	Інформатика 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив: Завадський І.О., Пасічник О.В., Саражинська Н. А., Богатирьов О.О. та ін.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804	70	70
Старша школа						
1	10-11	Українська мова 10-11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська мова: 10-11 класи. – Профільний рівень	Мацько Л.І., Груба Т.Л., Семенов О.М., Симоненко Т.,В.	Наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р. Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	140	140
2	10-11	Українська література. 10-11 класи. Філологічний напрям (профіль української філології).	Усатенко Г.О., Фасоля А.М.	Наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407. Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	140	140
3	10-11	Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Абрамян Т.О, Гайдамака О.В, Гараздівська М.Т, Гречана О.І, Гурін О.І, Новикова Н.В, Пірог А. І, Просіна О. В.	Наказ МОН України від 23.10.2017 1407. Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	35	35

4	10-11	Зарубіжна література. Оновлена навчальна програма	Авторський колектив програми: Л .П . Юлдашева О .М .Ніколенко О .О . Ісаєва Ж . В . Клименко Ю . І .Ковбасенко	Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	35	35
5	10-11	Математика Програма для закладів загальної середньої освіти.	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту повної загальної середньої освіти	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407 Наказ МОН	10 кл алгебра - 54 год, геометрія 51 год 11кл алгебра - 54 год, геометрія 51 год	10 кл алгебра - 54 год, геометрія 51 год 11кл алгебра - 54 год, геометрія 51 год
6	10-11	Географія Програма для закладів загальної середньої освіти.	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407 Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	10 кл - 52 год 11кл- 35 год	10 кл - 52 год 11кл- 35 год
7	10-11	Біологія і екологія Програма для закладів загальної середньої освіти	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407	70 год	70 год
8	11	Астрономія Програма для закладів загальної середньої освіти	Автори: Я.С.Яцків В.М.Івченко А.М.Казанцев О.П.Ващенко І.П.Крячко	Наказ МОН України від 24.11.2017 № 1539	35	35
9	10-11	Навчальна програма з іноземних мов (рівень стандарт) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл		Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року. Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	105	105

10	10-11	Фізика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407	105 год.	105 год.
11	10-11	Хімія 10-11 класи Рівень стандарту Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Дубовик О.А. (голова робочої групи), Бобкова О.С., Вороненко Т.І., Глазунов М.М., Іваха Т.С., Рогожнікова О.В.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407)	10кл.-51 год. 11кл.-70 год.	10кл.-51 год. 11кл.-70год.
12	10 - 11	Фізична культура 10 – 11 класи Рівень стандарту Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Тимчик М. та інші	Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698	105	105
13	10-11	Історія України Програма для закладів загальної середньої освіти.	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту повної загальної середньої освіти	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407 Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	52	52
14	10-11	Всесвітня історія. Програма для закладів загальної середньої освіти.	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту повної загальної середньої освіти	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407 Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	35	35
15	10	Громадянська освіта Програма для закладів загальної середньої освіти.	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту повної загальної середньої освіти	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407 Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	70	70
16	10	Інформатика Програма для закладів загальної середньої освіти.	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту повної загальної	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407.	70	70

			середньої освіти			
17	11	Технології Програма для закладів загальної середньої освіти.	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту повної загальної середньої освіти Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту повної загальної середньої освіти	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407	35	35
18	10-11	Захист України Програма для закладів загальної середньої освіти.	Навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту повної загальної середньої освіти	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407. Наказ МОН України від 03 серпня 2022 року №698	70	70

Наказом МОН від 12.08.2022 № 743-22 затверджено типові освітні та навчальні програми для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, у яких оновлено зміст у частині питань цивільного захисту, поводження з вибухонебезпечними предметами у зв'язку з масовим вторгненнями збройних сил російської федерації в Україну.

Наказом МОН від 03.08.2022 № 698 затверджено і надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України оновленим навчальним програмам для 7-9 та 10-11 класів.

**Перелік програм
для вивчення предметів варіативної складової робочого
навчального плану у 2022-2023 навчальному році**

№ з/п	Клас	Назва програми	Автор	Коли і ким надано гриф	Кількість годин	
					за навчальним планом	фактично
<i>Базова школа</i>						
1	6 клас.	Культура мовлення. Стилiстичнi особливостi морфологiї. Програми факультативних курсiв та курсiв за вибором з української мови й лiтератури: 5-11 класи	Авторський колектив: Т. Гнаткович, О. Калинич, О. Береш-Попович, М. Шкурда, О. Колiнченко.	Лист iнституту модернiзацiї змiсту освiти вiд 04.07.2019 р. № 22.1/12-Г-551	70	70
		«STEM. 5-6 класи (мiжгалузевий iнтегрований курс)» для закладiв загальної середньої освiти	Авторський колектив: Бутурлiна О.В., Артем'єва О.Є.	Наказ МОН вiд 12.07.2021 № 795 (у редакцiї наказу МОН вiд 29.09.2021 № 1031)		
2	7 А кл.; 7 Б кл.	Сучасна українська лiтературна мова: морфологiя. Програми факультативних курсiв та курсiв за вибором з української мови й лiтератури.	Авторський колектив: Т. Гнаткович, О. Калинич, О. Береш-Попович, М. Шкурда, О. Колiнченко.	Лист iнституту модернiзацiї змiсту освiти вiд 04.07.2019 р. № 22.1/12-Г-551	70	51
3	5,6 ,7Б кл.	Програма гуртка козацько-лицарського виховання «Джура».	Схвалено для Схвалено для використання в загальноосвiтнiх навчальних закладах комiсiєю iз захисту Вiтчизни науково-методичної Ради з питань освiти Мiнiстерства освiти i науки України, протокол № 3 вiд 20.11.2019 р.	Лист ДНУ «Iнститут модернiзацiї змiсту освiти») вiд 12.12.2019 № 221.1/12-Г-1143	35	35
4	8	Програма факультативного курсу «Лiтературна мозаїка» для учнiв 5 – 8 класiв загальноосвiтнiх навчальних закладiв, спецiалiзованих шкiл, гiмназiй, лiцеiв (до профiльна пiдготовки). Генеза, 2012.	Авторський колектив: А.Несвiт, Г.Ворон, Р.Левiт, Н.Беленя.	Лист iнституту модернiзацiї змiсту освiти вiд 23.11.2012. № 1:4/18-Г-780.	70	35

5	6	Програма «Основи християнської етики для учнів 5-6 класів» рекомендована Міністерством освіти і науки України	Рекомендована Міністерством освіти і науки України	Лист МОН України 8/1-2 від 29 червня 2006 року	70	17
<i>Старша школа</i>						
1	10	Практикум із синтаксису української мови. Програма факультативного курсу 10-11 кл.	Авторський колектив: С.Л. Глоба.	Рекомендовано МОН України. Лист ІМЗО України № 2.1/12 – Г – 776 від 18.10.2016 р. (10, 11 кл.)	70	35
2	11	Практикум із синтаксису української мови. Програма факультативного курсу 10-11 кл.	Авторський колектив: С.Л. Глоба.	Рекомендовано МОН України. Лист ІМЗО України № 2.1/12 – Г – 776 від 18.10.2016 р. (10, 11 кл.)	70	35
3	10	Готуємось до ЗНО. Факультатив за програмою курсів за вибором для учнів 10-11 класів ЗНЗ. Програми факультативних курсів і курсів за вибором. .	Автор: Апостолова Г.В.	Рекомендовано МОН молоді та спорту України від 29.07.2011 №1/11-6931.Х.: Ранок, 2011 (10, 11 кл.)	100	17
4	11	Готуємось до ЗНО. Факультатив за програмою курсів за вибором для учнів 10-11 класів ЗНЗ. Програми факультативних курсів і курсів за вибором. .	Автор: Апостолова Г.В.	Рекомендовано МОН молоді та спорту України від 29.07.2011 №1/11-6931.Х.: Ранок, 2011 (10, 11 кл.)	70	51